

85

ZÁKON

ze dne 7. února 2012

o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur
a o změně některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

UKLÁDÁNÍ OXIDU UHLIČITÉHO
DO PŘÍRODNÍCH HORNINOVÝCH
STRUKTUR

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zapracovává příslušný předpis Evropské unie¹⁾ a upravuje práva a povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob v oblasti ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a výkon státní správy s tím související.

(2) Tento zákon se nevztahuje na ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur s celkovou zamýšlenou úložnou kapacitou nižší než 100 kiloton prováděné za účelem výzkumu, vývoje nebo zkoušení nových výrobků a postupů.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) tokem oxidu uhličitého – tok látek vzniklý z procesů zachytávání oxidu uhličitého,
- b) ukládáním oxidu uhličitého – vtláčení oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur za účelem jeho trvalého zadržení v těchto strukturách,
- c) úložištěm oxidu uhličitého – vymezený prostor

uvnitř přírodních horninových struktur určený k ukládání oxidu uhličitého a související povrchová a vtláčecí zařízení vymezená v povolení provozu úložiště,

- d) úložným komplexem – úložiště oxidu uhličitého a okolní horninové prostředí, které může mít vliv na celkovou integritu tohoto úložiště a bezpečnost ukládání oxidu uhličitého,
- e) únikem oxidu uhličitého – uvolnění oxidu uhličitého z úložného komplexu,
- f) závažnou nesrovnalostí – rozdíl mezi hodnotami uvedenými v plánu monitorování a skutečnými hodnotami zjištěnými v průběhu ukládání oxidu uhličitého, týkající se ukládaného oxidu uhličitého nebo stavu úložného komplexu, které ukazují na rizika úniku oxidu uhličitého nebo rizika pro životní prostředí nebo lidské zdraví,
- g) podstatnou změnou – změna v provozu úložiště oxidu uhličitého, která není uvedena v povolení provozu, a která může mít významný vliv na životní prostředí nebo lidské zdraví,
- h) závažným rizikem – spojení pravděpodobnosti vzniku a rozsahu škod nebo ekologické újmy, které nelze pominout, aniž by se tím v případě dotčeného úložiště oxidu uhličitého zpochybnila jeho funkčnost nebo bezpečnost,
- i) nápravnými opatřeními – opatření přijatá k nápravě závažných nesrovnalostí nebo likvidace úniků oxidu uhličitého s cílem předejít uvolňování oxidu uhličitého z úložného komplexu nebo takové uvolňování zastavit,
- j) přepravní sítí – síť produktovodů určených k přepravě oxidu uhličitého na úložiště oxidu uhličitého, včetně připojených kompresních stanic,
- k) provozovatelem – osoba, která provozuje nebo řídí úložiště, nebo které byla svěřena rozhodující

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006.

hospodářská pravomoc nad technickou stránkou provozu úložiště.

HLAVA II

PODMÍNKY POVOLOVÁNÍ ÚLOŽIŠŤ OXIDU UHLIČITÉHO

§ 3

Povolení provozu úložiště oxidu uhličitého

(1) Úložiště oxidu uhličitého lze provozovat pouze na základě povolení. Provoz úložiště oxidu uhličitého a jeho změny povoluje obvodní báňský úřad.

(2) Povolení provozu úložiště oxidu uhličitého může obvodní báňský úřad vydat pouze žadateli, který splňuje finanční předpoklady k zajištění plnění všech povinností stanovených tímto zákonem.

(3) Finančními předpoklady podle odstavce 2 se rozumí schopnost žadatele finančně zabezpečit provozování úložiště a schopnost zabezpečit povinnosti vyplývající z tohoto zákona a povolení vydaného na jeho základě. Splnění finančních předpokladů je zajištěno zřízením finančního zabezpečení rizik podle § 16. Žadatel o povolení není finančně způsobilý, jestliže má v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky nebo orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek. Finanční předpoklady podle odstavce 2 žadatel nesplňuje, pokud v průběhu uplynulých 3 let soud zrušil konkurs vedený na majetek žadatele proto, že bylo splněno rozvrhové usnesení, nebo soud zamítl insolvenční návrh proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo rozhodl o zrušení konkursu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující.

(4) Povolení pro více než jedno úložiště oxidu uhličitého v jedné hydraulické jednotce, představované hydraulicky propojeným pórovým prostorem ohraničeným nepropustnými bariérami, v němž lze šíření tlaku měřit technickými prostředky, může obvodní

báňský úřad vydat jen v případě, že případná vzájemná tlaková ovlivnění jsou taková, že při nich mohou všechna úložiště oxidu uhličitého současně splňovat požadavky na provoz úložiště oxidu uhličitého.

(5) Obvodní báňský úřad povolí provoz úložiště oxidu uhličitého pouze v takových přírodních horninových strukturách, jejichž geologický charakter zjištěný na základě výsledků průzkumu provedeného podle jiného právního předpisu²⁾ zaručuje, že při použití projektované technologie ukládání oxidu uhličitého nevznikne závažné riziko úniku oxidu uhličitého ani závažná rizika pro životní prostředí nebo lidské zdraví a pro úložiště oxidu uhličitého bylo stanoveno chráněné území podle jiného právního předpisu³⁾.

§ 4

Řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého

(1) Řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého nebo jeho změny se zahajuje na návrh žadatele. Účastníkem řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého jsou žadatel, obec, v jejímž územním obvodu má být úložiště oxidu uhličitého zřízeno, osoby splňující podmínky podle jiných právních předpisů⁴⁾, a osoby, jejichž práva a právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být povolením dotčeny.

(2) Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává závazné stanovisko⁵⁾ v řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách po vytěžených ložiscích ropy nebo hořlavého zemního plynu. V závazném stanovisku uvede z hlediska surovinové politiky a energetické bezpečnosti státu, zda souhlasí s ukládáním oxidu uhličitého v navrhovaných přírodních horninových strukturách, a může přitom stanovit podmínky. Je-li z hlediska surovinové politiky a energetické bezpečnosti státu vhodnější využít přírodní horninové struktury jako podzemní zásobník hořlavého zemního plynu, vydá nesouhlasné stanovisko.

²⁾ Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 34 odst. 2 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění zákona č. 541/1991 Sb., § 17 zákona č. 44/1988 Sb., ve znění zákona č. 541/1991 Sb., zákona č. 168/1993 Sb., zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 258/2000 Sb.
§ 6 vyhlášky č. 364/1992 Sb., o chráněných ložiskových územích.

⁴⁾ Například § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb., zákona č. 163/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb. a zákona č. 436/2009 Sb.

⁵⁾ § 149 správního řádu.

(3) V řízení o povolení provozu přeshraničního úložiště oxidu uhličitého spolupracuje obvodní báňský úřad s příslušným orgánem dotčeného členského státu Evropské unie.

(4) Pokud žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého podá držitel rozhodnutí o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum úložiště oxidu uhličitého, vydaného podle jiného právního předpisu²⁾, má přednost před jinými žadateli o povolení provozu téhož úložiště za předpokladu, že vyhledávání a průzkum byly dokončeny, byly splněny všechny podmínky stanovené v rozhodnutí o stanovení průzkumného území a žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého byla podána tímto žadatelem během doby platnosti rozhodnutí o stanovení průzkumného území.

(5) V průběhu řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého nesmí být povoleno využití úložného komplexu, které by bylo v rozporu s účelem tohoto zákona. Řízení o povolení protichůdného využití úložného komplexu zahájené podle jiného právního předpisu se přeruší, pokud bylo zahájeno řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého podle tohoto zákona. Během doby platnosti povolení provozu úložiště oxidu uhličitého nelze povolit využití tohoto úložiště, které by bylo v rozporu s účelem tohoto zákona.

(6) Jestliže by provozem úložiště oxidu uhličitého mohly být ohroženy zájmy chráněné podle jiných právních předpisů nebo vlastnická či jiná práva osob, použije se obdobně ustanovení horního zákona⁶⁾ o řešení střetů zájmů.

(7) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahuje se na řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého zákon upravující hornickou činnost, výbušniny a státní báňskou správu.

§ 5

Žádost o povolení provozu úložiště

(1) Žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého musí obsahovat

- a) obchodní firmu, název nebo jméno, popřípadě jména a příjmení, sídlo nebo bydliště, identifikační číslo osoby, popřípadě datovou schránku žadatele,
- b) číslo oprávnění k hornické činnosti⁷⁾ žadatele,
- c) číslo osvědčení o odborné způsobilosti závodního⁸⁾, jako fyzické osoby odpovědné za provoz úložiště oxidu uhličitého,
- d) údaj o celkovém množství oxidu uhličitého, který má být vtlačen a uložen, jeho potenciálních zdrojích, způsobu přepravy, složení toků oxidu uhličitého, rychlosti a tlaku vtlačení, umístění zařízení ke vtlačení a jeho technický popis,
- e) popis opatření, která mají zabránit závažným nesrovnalostem.

(2) K žádosti podle odstavce 1 se přiloží

- a) závěrečná zpráva o výsledcích průzkumu úložiště oxidu uhličitého a úložného komplexu podle jiného právního předpisu²⁾,
- b) návrh monitorovacího plánu,
- c) návrh plánu nápravných opatření,
- d) návrh předběžného plánu činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého,
- e) stanovisko nebo závěr zjišťovacího řízení vydané podle jiného právního předpisu⁹⁾,
- f) potvrzení, která nejsou starší než 30 dnů, že žadatel nemá v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky nebo orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek,
- g) doklad o tom, že finanční zabezpečení rizik vyžadované podle § 16 vstoupí v platnost a účinnost před zahájením vtlačení,
- h) doklady o vyřešení střetů zájmů, pokud by provozem úložiště oxidu uhličitého mohly být ohroženy zájmy chráněné podle jiných právních předpisů,
- i) doklady prokazující vlastnické nebo jiné právo žadatele k pozemkům určeným pro umístění vtlačecího zařízení.

⁶⁾ § 33 zákona č. 44/1988 Sb., ve znění zákona č. 541/1991 Sb., zákona č. 168/1993 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 386/2005 Sb. a zákona č. 186/2006 Sb.

⁷⁾ § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., ve znění zákona č. 315/2001 Sb., zákona č. 206/2002 Sb., zákona č. 226/2003 Sb., zákona č. 376/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb. a zákona č. 223/2009 Sb.

Vyhláška č. 15/1995 Sb., o oprávnění k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, jakož i k projektování objektů a zařízení, které jsou součástí těchto činností, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ § 2 písm. c) vyhlášky č. 298/2005 Sb., o požadavcích na odbornou kvalifikaci a odbornou způsobilost při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých právních předpisů, ve znění vyhlášky č. 240/2006 Sb.

⁹⁾ Zákon č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(3) Obvodní báňský úřad předá žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého Českému báňskému úřadu, který ji zašle Evropské komisi (dále jen „Komise“) k přezkumu do jednoho měsíce od jejího doručení. Český báňský úřad dále Komisi zpřístupní další související materiály, k nimž obvodní báňský úřad přihlíží při rozhodování o udělení povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Po dobu přezkumu žádosti Komisí, která začíná dnem odeslání žádosti obvodním báňským úřadem na Český báňský úřad a končí dnem doručení stanoviska Komise obvodnímu báňskému úřadu, neběží lhůty pro vydání rozhodnutí.

§ 6

Rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého

(1) V rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého se kromě obecných náležitostí podle správního řádu uvede

- a) identifikace provozovatele, kterému je povolen provoz úložiště oxidu uhličitého,
- b) umístění a vymezení úložiště oxidu uhličitého a úložného komplexu a údaje týkající se hydraulické jednotky přírodní horninové struktury,
- c) podmínky provozu úložiště oxidu uhličitého, limity tlaku v úložišti, maximální rychlost a tlak při vtlačení, celkové množství oxidu uhličitého, které je povoleno uložit do úložiště, a nejvyšší možné množství oxidu uhličitého, které je povoleno uložit v úložišti v jednom kalendářním roce; toto množství nesmí překročit 1 mil. tun oxidu uhličitého,
- d) podmínky na složení a postup přijímání toku oxidu uhličitého a v případě potřeby další podmínky na vtlačení a ukládání, zejména s cílem předejít závažným nesrovnalostem,
- e) podmínky uzavření úložiště oxidu uhličitého,
- f) podmínky týkající se změn, přezkumu, aktualizace a zrušení povolení provozu,
- g) podmínky sjednání a zachování finančního zabezpečení rizik,
- h) podmínky vytváření finanční rezervy,
- i) podmínky uložení finančního příspěvku na zvláštní vázaný bankovní účet.

(2) Přílohu rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého tvoří

- a) plán monitorování,
- b) plán nápravných opatření,
- c) předběžný plán činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého.

(3) Český báňský úřad oznámí Komisi pravomocné rozhodnutí obvodního báňského úřadu o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Pokud se rozhodnutí odchyluje od stanoviska Komise, uvede obvodní báňský úřad v rozhodnutí důvody.

§ 7

Změny, přezkum, aktualizace a zrušení povolení provozu úložiště oxidu uhličitého

(1) Provozovatel je povinen oznámit obvodnímu báňskému úřadu veškeré změny plánované v provozu úložiště oxidu uhličitého. Oznámení provozovatel doloží dokumentací, která umožní obvodnímu báňskému úřadu posoudit, zda se jedná o podstatnou změnu v provozu úložiště oxidu uhličitého.

(2) Podstatná změna je předmětem zjišťovacího řízení podle jiného právního předpisu¹⁰⁾. Podstatnou změnu může provozovatel provést pouze po vydání nového povolení nebo na základě změny povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(3) Obvodní báňský úřad přezkoumá a podle potřeby změní nebo, je-li to nezbytně nutné, zruší povolení provozu úložiště oxidu uhličitého,

- a) pokud mu byly oznámeny jakékoli úniky oxidu uhličitého nebo závažné nesrovnalosti podle § 11 odst. 1 nebo byl-li na ně upozorněn,
- b) pokud zprávy předložené podle § 10 nebo kontroly provedené podle § 21 svědčí o tom, že nejsou dodrženy podmínky povolení nebo hrozí závažné riziko úniku oxidu uhličitého nebo jsou zjištěny závažné nesrovnalosti,
- c) pokud se dozví o jakémkoli nedodržení podmínek povolení,
- d) pokud se to jeví jako nezbytné na základě nejnovějších vědeckých poznatků a technologického pokroku,
- e) pokud provozovatel oznámí změny podle odstavce 1, nebo
- f) aniž jsou dotčena písmena a) až e), 5 let po vydání povolení a poté každých 10 let.

(4) Obvodní báňský úřad po nabytí právní moci

¹⁰⁾ Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

rozhodnutí o zrušení povolení podle odstavce 3 rozhodne o uzavření úložiště oxidu uhličitého, pokud Český báňský úřad do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení povolení nerozhodne o pokračování v ukládání oxidu uhličitého. Český báňský úřad může uložit jiné podnikající fyzické nebo právnické osobě, která má oprávnění k hornické činnosti, aby pokračovala v ukládání oxidu uhličitého do vydání nového povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(5) Obvodní báňský úřad do vydání nového povolení dočasně přebírá povinnosti provozovatele související s kritérii pro přijímání oxidu uhličitého, s monitorováním a nápravnými opatřeními prováděnými podle tohoto zákona, s vyřazením povolenek v případě úniku podle jiného právního předpisu¹⁰) a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle jiného právního předpisu¹¹). Pokud je podle odstavce 4 pokračování v ukládání oxidu uhličitého pověřena podnikající fyzická nebo právnická osoba, je za plnění povinností provozovatele odpovědná tato osoba.

(6) Provozovatel, kterému bylo zrušeno povolení podle odstavce 3, je povinen uhradit náklady, které prokazatelně vznikly v souvislosti s plněním povinností vyplývajících z odstavce 5. Obvodní báňský úřad vymáhá úhradu těchto nákladů, a to i čerpáním z finančního zabezpečení podle § 16.

HLAVA III

POVINNOSTI PŘI PROVOZU ÚLOŽIŠTĚ A PO JEHO UZAVŘENÍ

§ 8

Kritéria a postup pro přijímání oxidu uhličitého

(1) Tok oxidu uhličitého nesmí obsahovat příměsi ve významném množství; může obsahovat náhodně přidružené látky ze zdroje nebo procesu zachytávání nebo ukládání a stopovací látky přidané s cílem usnadnit zjišťování a ověřování šíření oxidu uhličitého. Koncentrace všech náhodných a přidaných látek musí být nižší než hodnoty, které by

- a) nepříznivě ovlivnily neporušenost úložiště oxidu uhličitého nebo příslušné přepravní infrastruktury,
- b) představovaly závažné riziko pro životní prostředí nebo lidské zdraví, nebo
- c) byly v rozporu s jinými právními předpisy¹²).

(2) Do zachyceného, přepravovaného a ukládaného oxidu uhličitého je zakázáno přidávat odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění.

(3) Dodavatel oxidu uhličitého je povinen zajistit provedení analýzy předávaného oxidu uhličitého a hodnocení rizik a předat jejich výsledky příjemci oxidu uhličitého nejpozději v okamžiku převzetí oxidu uhličitého.

(4) Provozovatel je oprávněn přijímat a ukládat tok oxidu uhličitého pouze tehdy, byla-li provedena analýza jeho složení a posouzení rizik, které zahrnuje zjištění obsahu korozivních látek a sloučenin síry a posouzení rizik sirovodíkové křehkosti.

(5) Provozovatel je povinen vést evidenci množství a vlastností dodaného a vtláčeného toku oxidu uhličitého, včetně jeho složení.

§ 9

Monitorování

(1) Provozovatel je povinen provádět monitorování vtláčecích zařízení, úložného komplexu a podle potřeby okolního životního prostředí za účelem

- a) porovnání skutečného chování oxidu uhličitého a vody přítomné v úložišti s chováním předpokládaným v závěrečné zprávě zpracované podle jiného právního předpisu²),
- b) zjištění závažných nesrovnalostí,
- c) zjištění pohybu oxidu uhličitého,
- d) zjištění případného úniku oxidu uhličitého a jeho objemu,
- e) zjištění případných významných nežádoucích účinků na okolní prostředí, zejména na pitnou vodu, obyvatelstvo nebo uživatele okolní biosféry,
- f) posouzení účinnosti nápravných opatření,
- g) aktualizace posouzení bezpečnosti a neporušenosti

¹¹) Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹²) Například zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

úložného komplexu z krátkodobého a dlouhodobého hlediska, včetně posouzení toho, zda bude uložený oxid uhličitý zcela a trvale zadržen.

(2) Provozovatel provádí monitorování podle plánu monitorování. Kritéria pro vypracování a aktualizaci plánu monitorování a pro monitorování po uzavření jsou stanovena v příloze k tomuto zákonu.

(3) Provozovatel je povinen aktualizovat plán monitorování minimálně jednou za 5 let. Provozovatel při tom zohlední změny týkající se posouzení rizika úniku, změny týkající se posouzení rizik pro životní prostředí a lidské zdraví, nové vědecké poznatky a dosažený pokrok v nejlepších dostupných technologiích. Aktualizovaný plán monitorování předkládá provozovatel obvodnímu báňskému úřadu se žádostí o změnu povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(4) Monitorováním podle tohoto zákona nejsou dotčeny povinnosti zjišťovat, vykazovat a ověřovat množství emisí skleníkových plynů podle jiného právního předpisu¹⁰⁾.

§ 10

Předkládání zpráv

(1) Provozovatel je povinen předložit obvodnímu báňskému úřadu ve lhůtách jím stanovených, nejméně však jednou ročně,

- všechny výsledky monitorování podle § 9 za období, o němž se podává zpráva, včetně informací o použité technologii monitorování,
- doklad o složení a zachování finančního zajištění rizik podle § 16,
- další informace, které jsou nezbytné pro účely posouzení dodržování podmínek povolení k ukládání a rozšíření znalostí o chování oxidu uhličitého v úložišti oxidu uhličitého.

(2) Provozovatel je povinen předložit obvodnímu báňskému úřadu do 15. března následujícího kalendářního roku informace o množství a vlastnostech toků oxidu uhličitého, včetně jeho složení, které byly dodány a vtačeny do úložiště oxidu uhličitého za předcházející kalendářní rok, a které byly zaevidovány podle § 8 odst. 5.

§ 11

Opatření v případě úniků nebo závažných nesrovnalostí

(1) Provozovatel je povinen bezodkladně oznámit

obvodnímu báňskému úřadu a Ministerstvu životního prostředí jakékoli úniky oxidu uhličitého nebo závažné nesrovnalosti a provést nezbytná nápravná opatření, včetně jejich ohlášení.

(2) Nápravná opatření, včetně opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví, provádí provozovatel na základě plánu nápravných opatření.

(3) Obvodní báňský úřad může provozovateli nařídit provedení nezbytných nápravných opatření zamezujících únikům oxidu uhličitého nebo závažným nesrovnalostem a opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví a stanovit lhůty k jejich provedení. Provozovatel je povinen provést nařízená opatření, a to na svoje náklady. Tato opatření mohou doplňovat opatření stanovená v plánu nápravných opatření nebo mohou být odlišná.

(4) Neprovede-li provozovatel nezbytná nápravná opatření nebo není-li schopen provést nápravná opatření podle odstavce 3 nebo v případě nebezpečí z prodlení zajistí provedení nezbytných nápravných opatření obvodní báňský úřad na náklady provozovatele, který byl povinen podle odstavce 1 provést nápravná opatření. Český báňský úřad může uložit jiné podnikající fyzické nebo právnické osobě, která má oprávnění k hornické činnosti, aby provedla nezbytná nápravná opatření. Pověření pracovníci obvodního báňského úřadu nebo pověřené podnikající fyzické nebo právnické osoby jsou za tím účelem oprávněny vstupovat do objektů a zařízení provozovatele a provádět nezbytná opatření.

(5) Náklady vzniklé v souvislosti s opatřeními podle odstavců 3 a 4 se přednostně hradí čerpáním z finančního zabezpečení rizik podle § 16. Provozovatel, který byl povinen podle odstavce 1 provést nápravná opatření, má povinnost doplnit finanční zabezpečení tak, aby byly splněny požadavky na finanční zabezpečení rizik a podmínky stanovené v rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(6) Pokud nebudou všechny náklady vzniklé v souvislosti s opatřeními podle odstavců 3 a 4 pokryty z finančního zabezpečení rizik, vymáhá na provozovatele úhradu nákladů obvodní báňský úřad.

§ 12

Povinnosti při uzavírání úložiště oxidu uhličitého a po jeho uzavření

(1) Úložiště oxidu uhličitého se uzavře, jsou-li splněny podmínky stanovené v povolení provozu nebo

na základě odůvodněné žádosti provozovatele, a to po schválení obvodním báňským úřadem.

(2) Provozovatel je povinen uzavřít úložiště oxidu uhličitého, pokud obvodní báňský úřad zruší povolení podle § 7 odst. 3 a Český báňský úřad následně nerozhodne o pokračování v ukládání oxidu uhličitého podle § 7 odst. 4.

(3) Provozovatel je povinen trvale utěsnit úložiště oxidu uhličitého a demontovat vtláčecí zařízení před jeho uzavřením nejpozději do 1 roku ode dne schválení žádosti podle odstavce 1 nebo ode dne zrušení povolení podle odstavce 2.

(4) Po uzavření úložiště oxidu uhličitého podle odstavce 1 je provozovatel i nadále povinen monitorovat, podávat zprávy, provádět nápravná opatření podle požadavků stanovených tímto zákonem a plnit povinnosti související s vyřazením povolenek v případě úniku podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle jiného právního předpisu¹¹⁾ až do přechodu povinností podle § 13 odst. 1 až 5.

(5) Povinnosti podle odstavce 4 plní provozovatel na základě plánu činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého, který vypracuje na základě informací shromážděných a vymodelovaných v průběhu provádění plánu monitorování podle § 9 odst. 1.

(6) Provozovatel je povinen před uzavřením úložiště oxidu uhličitého podle odstavce 1 změnit předběžný plán týkající se činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého, a to s přihlédnutím k analýze rizika úniku oxidu uhličitého, rizik pro životní prostředí či lidské zdraví, osvědčeným postupům a nejlepším dostupným technikám. Provozovatel je povinen předložit změněný plán obvodnímu báňskému úřadu ke schválení. Schválením se tento plán stává závazným pro činnosti po uzavření úložiště.

(7) Po uzavření úložiště oxidu uhličitého podle odstavce 2 je obvodní báňský úřad povinen provádět monitorování nebo nápravná opatření podle požadavků stanovených tímto zákonem a plnit povinnosti související s vyřazením povolenek v případě úniku podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle jiného právního předpisu¹¹⁾. Český báňský úřad může uložit jiné podnikající fyzické nebo právnické osobě, která má oprávnění k hornické činnosti, aby prováděla činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého.

(8) Požadavky na činnosti po uzavření podle to-

hoto zákona se plní na základě předběžného plánu činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého uvedeného v odstavci 5, který se podle potřeby aktualizuje. Pokud je podle odstavce 7 prováděním činností po uzavření úložiště oxidu uhličitého pověřena podnikající fyzická nebo právnická osoba, předloží po aktualizaci předběžný plán činnosti obvodnímu báňskému úřadu spolu se žádostí o změnu povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(9) Provozovatel, kterému bylo zrušeno povolení podle odstavce 3, je povinen uhradit náklady, které prokazatelně vznikly v souvislosti s plněním povinností vyplývajících z odstavce 7. Obvodní báňský úřad vymáhá úhradu těchto nákladů, a to i čerpáním z finančního zabezpečení podle § 16.

§ 13

Přechod povinností

(1) Pokud bylo úložiště oxidu uhličitého uzavřeno podle § 12 odst. 1, přecházejí povinnosti související s monitorováním a prováděním nápravných opatření podle tohoto zákona, s vyřazením povolenek v případě úniku podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle jiného právního předpisu¹¹⁾ na obvodní báňský úřad, který vydal povolení provozu úložiště. Český báňský úřad může uložit jiné podnikající fyzické nebo právnické osobě, která má oprávnění k hornické činnosti, aby prováděla činnosti po přechodu povinností vyplývajících z tohoto zákona.

(2) Řízení o schválení přechodu povinností zahajuje obvodní báňský úřad z moci úřední nebo na žádost provozovatele. Obvodní báňský úřad vydá rozhodnutí o schválení přechodu povinností, pokud jsou splněny tyto podmínky:

- a) všechna dostupná zjištění nasvědčují tomu, že uložený oxid uhličitý je a zůstane zcela a trvale zadržán,
- b) uplynula doba od uzavření úložiště oxidu uhličitého stanovená obvodním báňským úřadem; tato doba nesmí být kratší než 20 let, s výjimkou případu, kdy provozovatel doloží obvodnímu báňskému úřadu na základě zprávy zpracované odborně způsobilou osobou podle jiného právního předpisu²⁾, že kritérium uvedené v písmenu a) je splněno před jejím uplynutím,
- c) finanční příspěvek byl provozovatelem uložen na zvláštní vázaný bankovní účet Českého báňského úřadu podle § 18,

d) úložiště oxidu uhličitého bylo utěsněno a vtláčecí zařízení byla demontována nebo jinak odstraněna.

(3) Provozovatel je povinen zajistit vypracování zprávy odborně způsobilou osobou podle jiného právního předpisu²⁾ dokládající, že podmínka podle odstavce 2 písm. a) byla splněna, a předložit ji obvodnímu báňskému úřadu s žádostí o schválení přechodu povinností. Tato zpráva musí prokazovat

- a) shodu skutečného chování uloženého oxidu uhličitého s chováním modelovým podle závěrečné zprávy zpracované podle jiného právního předpisu²⁾,
- b) neexistenci zjistitelných úniků oxidu uhličitého,
- c) skutečnost, že úložiště oxidu uhličitého se blíží ke stavu dlouhodobé stability.

(4) Pokud jsou podmínky podle odstavce 2 písm. a) a b) splněny, vypracuje obvodní báňský úřad návrh rozhodnutí o schválení přechodu povinností. V návrhu rozhodnutí zejména uvede postup, jakým se určuje, že podmínky podle odstavce 2 písm. d) byly splněny, a veškeré aktualizované požadavky týkající se utěsnění úložiště oxidu uhličitého, demontáže nebo jiného odstranění vtláčecích zařízení. Návrh rozhodnutí a veškeré materiály, ke kterým přihlíží při přípravě návrhu rozhodnutí, zašle obvodní báňský úřad Českému báňskému úřadu. Obvodní báňský úřad žádost zamítne, pokud podmínky podle odstavce 2 písm. a) a b) nejsou splněny.

(5) Český báňský úřad zpřístupní zprávy podle odstavce 3 Komisi do jednoho měsíce od jejich obdržení. Český báňský úřad v téže lhůtě zpřístupní Komisi další související materiály, k nimž obvodní báňský úřad přihlížel při přípravě návrhu rozhodnutí o schválení přechodu povinností, a zašle tento návrh Komisi, včetně případných dalších materiálů, které vzal obvodní báňský úřad při svém rozhodování v úvahu.

(6) Po dobu posuzování návrhu rozhodnutí Komisí, která začíná dnem odeslání návrhu rozhodnutí Českému báňskému úřadu a končí dnem doručení stanoviska Komise obvodnímu báňskému úřadu, neběží lhůty pro vydání rozhodnutí. Pokud jsou podmínky podle odstavce 2 písm. a) až d) splněny, vydá obvodní báňský úřad rozhodnutí a po nabytí právní moci jej zašle Českému báňskému úřadu. Český báňský úřad oznámí pravomocné rozhodnutí Komisi. Pokud se rozhodnutí odchyluje od stanoviska Komise, uvede obvodní báňský úřad v rozhodnutí důvody, proč se rozhodnutí odchyluje od stanoviska Komise.

(7) Po nabytí právní moci rozhodnutí o schválení přechodu povinností končí kontroly prováděné podle § 21 a monitorování může být omezeno na úroveň, která umožňuje zjištění úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí. Při zjištění úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí musí být monitorování prováděno ve větším rozsahu za účelem posouzení rozsahu úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí a účinnosti nápravných opatření. Rozsah monitorování může nařídít obvodní báňský úřad.

(8) Jestliže z důvodu pochybení provozovatele, včetně neposkytnutí dostatečných údajů, zatajení informací, nedbalosti, podvodu nebo nedodržení náležité obezřetnosti, nejsou náklady na monitorování po uzavření úložiště oxidu uhličitého a nezbytná nápravná opatření pokryta finančním příspěvkem podle § 18, nese tyto náklady provozovatel.

(9) Pokud bylo úložiště oxidu uhličitého uzavřeno podle § 12 odst. 2, považuje se přechod povinností za uskutečněný v okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o schválení přechodu povinností. Obvodní báňský úřad vydá rozhodnutí o schválení přechodu povinností v případě, že všechny dostupné důkazy nasvědčují tomu, že uložený oxid uhličitý bude zcela a trvale zadržěn, došlo k utěsnění úložiště oxidu uhličitého, k demontáži vtláčecích zařízení nebo jejich jinému odstranění.

HLAVA IV

FINANČNÍ NÁSTROJE

§ 14

Poplatek za ukládání oxidu uhličitého

(1) Poplatníkem poplatku za ukládání oxidu uhličitého je provozovatel, kterému bylo vydáno povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(2) Předmětem poplatku za ukládání oxidu uhličitého je oxid uhličitý, který je ukládán do přírodních horninových struktur.

(3) Základem poplatku za ukládání oxidu uhličitého je množství oxidu uhličitého uloženého do přírodních horninových struktur zaokrouhlené na celé tuny nahoru.

(4) Sazba poplatku za ukládání oxidu uhličitého je 1 Kč za tunu oxidu uhličitého uloženého do přírodních horninových struktur.

(5) Poplatkovým obdobím je kalendářní rok.

(6) Poplatník je povinen do 15. března roku bezprostředně následujícího po skončení poplatkového období podat obvodnímu báňskému úřadu poplatkové přiznání.

(7) Formu a strukturu poplatkového přiznání včetně předepsaných údajů stanoví Český báňský úřad vyhláškou.

(8) Poplatek za ukládání oxidu uhličitého je splatný do 30 dnů od doručení platebního výměru.

(9) Správcem poplatku za ukládání oxidu uhličitého je obvodní báňský úřad místně příslušný podle umístění vtláčecího zařízení pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

(10) Výnos z poplatku za ukládání oxidu uhličitého je příjmem obce, na jejímž katastrálním území se nachází vtláčecí zařízení pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur. Správce poplatku převede výnos z poplatku obci do 30 dnů ode dne zaplacení poplatku na účet příslušného obvodního báňského úřadu.

§ 15

Finanční zabezpečení

(1) Žadatel o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého je povinen prokázat, že je schopen poskytnout vhodné finanční zabezpečení, které pokrývá

- a) rizika během provozu a po uzavření úložiště (dále jen „finanční zabezpečení rizik“),
- b) očekávané náklady související s povinnostmi při uzavírání a po uzavření úložiště oxidu uhličitého a po přechodu povinností (dále jen „finanční rezerva“).

(2) Způsob vytváření finančního zabezpečení a čerpání peněžních prostředků z finančního zabezpečení stanoví vláda nařízením.

§ 16

Finanční zabezpečení rizik

(1) Na finanční zabezpečení rizik lze použít zejména tyto nástroje:

- a) pojištění,
- b) vázaný bankovní účet,

- c) bankovní záruka,
- d) finanční zajištění¹³⁾.

(2) Riziky během provozu a po uzavření úložiště se rozumí zejména

- a) vznik nákladů na provádění nápravných opatření,
- b) vznik nákladů spojených s plněním povinností vyplývajících z jiného právního předpisu¹¹⁾,
- c) vznik nákladů na monitorování v období mezi uzavřením úložiště a přechodem povinností, které nejsou pokryty finanční rezervou.

(3) Finanční zabezpečení rizik musí vstoupit v platnost a účinnost před zahájením vtláčení a musí zůstat platné a účinné

- a) po uzavření úložiště oxidu uhličitého podle § 12 odst. 1 až do nabytí právní moci rozhodnutí o schválení přechodu povinností podle § 13 odst. 6, nebo
- b) po zrušení povolení provozu úložiště oxidu uhličitého podle § 7 odst. 3 až do nabytí právní moci nového povolení provozu, nebo, je-li úložiště oxidu uhličitého uzavřeno podle § 12 odst. 2 a byl poskytnut finanční příspěvek podle § 18, až do přechodu povinností podle § 13 odst. 9.

(4) Změny finančního zabezpečení rizik, včetně úprav jeho výše, schvaluje obvodní báňský úřad.

(5) Obvodní báňský úřad může povolit sloučení více nástrojů finančního zabezpečení rizik pro více úložišť oxidu uhličitého, pokud je provozuje jeden provozovatel a nebude ohrožena jejich účinnost.

(6) Provozovatel zajistí, aby obvodní báňský úřad byl oprávněn čerpat z nástrojů finančního zabezpečení rizik peněžní prostředky pro účely stanovené v § 11 odst. 3 a 4.

(7) Peněžní prostředky uložené na vázaný bankovní účet, které tvoří finanční zabezpečení rizik, nesmí být předmětem zajištění, nesmí být zahrnuty do majtkové podstaty a nepodléhají výkonu rozhodnutí ani exekuci.

(8) Provozovatel je povinen vytvářet finanční zabezpečení rizik podle podmínek stanovených v rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Souhlas s čerpáním peněžních prostředků z finančního zabezpečení rizik ve formě vázaného bankovního účtu

¹³⁾ Zákon č. 408/2010 Sb., o finančním zajištění, ve znění pozdějších předpisů.

vydává obvodní báňský úřad, nejde-li o případ uvedený v odstavci 6.

§ 17

Finanční rezerva

(1) Finanční rezervu vytváří provozovatel ve formě zvláštního vázaného bankovního účtu. Finanční rezerva pokrývá

- a) náklady na monitorování a na zajištění úplného a trvalého zadržení oxidu uhličitého v úložišti od uzavření úložiště do přechodu povinností,
- b) utěsnění úložiště, demontáž a jiné odstranění vtláčecích zařízení,
- c) poskytnutí finančního příspěvku podle § 18.

(2) Finanční rezerva je nákladem na dosažení, udržení a zajištění příjmů¹⁴⁾ provozovatele a nesmí být zahrnuta do majetkové podstaty, nepodléhá výkonu rozhodnutí ani exekuci a nesmí být použita pro jiné úložiště oxidu uhličitého ani k jinému účelu, než pro který byla vytvořena.

(3) Čerpání peněžních prostředků z finanční rezervy schvaluje obvodní báňský úřad. Žádost provozovatele o čerpání z finanční rezervy musí být doložena odhadem nákladů na plnění povinností uvedených v odstavci 1. Obvodní báňský úřad neschválí organizaci čerpání části finanční rezervy určené na poskytnutí finančního příspěvku podle § 18 před přechodem povinností podle § 13.

(4) Pokud provozovatel zanikne nebo je v úpadku¹⁵⁾, může obvodní báňský úřad rozhodnout o doplnění finanční rezervy z finančního zabezpečení rizik.

(5) Výnosy ze zvláštního bankovního účtu podle odstavce 1 nejsou součástí finanční rezervy.

§ 18

Finanční příspěvek

(1) Finančním příspěvkem se rozumí peněžní prostředky určené na pokrytí nákladů na monitorování a na zajištění úplného a trvalého zadržení oxidu uhličitého v úložištích oxidu uhličitého po přechodu povinností.

(2) Provozovatel je povinen před přechodem povinností podle § 13 uložit finanční příspěvek na zvláštní vázaný bankovní účet Českého báňského úřadu.

(3) Výše finančního příspěvku zohledňuje kritéria pro popis a posuzování úložného komplexu z hlediska možného ukládání oxidu uhličitého podle jiného právního předpisu²⁾ nebo parametry vztahující se k průběhu ukládání oxidu uhličitého důležité pro určení povinností pro dobu alespoň 50 let od přechodu povinností.

(4) Finanční příspěvek, uložený na zvláštním vázaném účtu Českého báňského úřadu, není předmětem daně z příjmů.

HLAVA V

PŘÍSTUP K PŘEPRAVNÍ SÍTI A ÚLOŽIŠTÍM OXIDU UHLIČITÉHO

§ 19

Přístup k přepravní síti a úložištím oxidu uhličitého

(1) Provozovatelé zařízení na zachytávání a přepravu oxidu uhličitého mají právo na přístup k existujícím přepravním sítím oxidu uhličitého a k úložištím oxidu uhličitého povoleným podle tohoto zákona, pokud to

- a) umožňuje kapacita úložiště oxidu uhličitého zjištěná při průzkumu provedeném podle jiného právního předpisu²⁾,
- b) umožňuje kapacita přepravní sítě, která je k dispozici nebo může být přiměřeně zajištěna,
- c) nevyklučuje neslučitelnost technických specifikací, kterou nelze odstranit,
- d) nevyklučují odůvodněné potřeby vlastníka nebo provozovatele úložiště oxidu uhličitého nebo přepravní sítě a zájmy dalších uživatelů úložiště oxidu uhličitého, sítě nebo dotčených zpracovacích či manipulačních zařízení,
- e) nenaruší plnění mezinárodních závazků České re-

¹⁴⁾ § 24 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 438/2003 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

publiky v oblasti snižování emisí oxidu uhličitého¹⁶⁾.

(2) Provozovatel přepravní sítě nebo úložiště oxidu uhličitého je povinen zajistit přístup k přepravní síti nebo k úložišti oxidu uhličitého. Provozovatel může odmítnout přístup z důvodu nedostatečné kapacity, v takovém případě je povinen odmítnutí řádně odůvodnit.

(3) Provozovatel přepravní sítě nebo úložiště oxidu uhličitého, který odmítl přístup z důvodu nedostatečné kapacity nebo nedostatečného připojení, je povinen provést veškerá nezbytná zdokonalení, jsou-li hospodárná nebo je-li za ně potenciální zákazník ochoten zaplatit, za předpokladu, že to nebude mít nepříznivý vliv na bezpečnost přepravy a ukládání oxidu uhličitého pro životní prostředí.

HLAVA VI

VÝKON VEŘEJNÉ SPRÁVY, KONTROLA A SANKCE

§ 20

Výkon veřejné správy

(1) Veřejnou správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- c) Český báňský úřad,
- d) obvodní báňské úřady.

(2) Ministerstvo životního prostředí

- a) vykonává působnost ústředního správního úřadu v oblasti přepravy oxidu uhličitého za účelem jeho uložení do přírodních horninových struktur,
- b) kontroluje, jak fyzické a právnické osoby plní povinnosti týkající se přepravy oxidu uhličitého vyplývající z tohoto zákona a z rozhodnutí vydaných na jeho základě,
- c) koordinuje výzkum a sleduje technický rozvoj v rámci zachytávání, přepravy a ukládání oxidu uhličitého,

- d) předává Komisi každé tři roky zprávu o provádění tohoto zákona vypracovanou na základě požadavků Komise,
- e) je příslušným orgánem v případech přeshraniční přepravy oxidu uhličitého.

(3) Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává závazné stanovisko v řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách po vytežených ložiscích ropy nebo hořlavého zemního plynu.

(4) Český báňský úřad vykonává působnost ústředního správního úřadu v oblasti ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem¹⁷⁾ a dále

- a) zjišťuje, jak obvodní báňské úřady plní povinnosti podle tohoto zákona,
- b) vede souhrnnou evidenci vydaných povolení provozu úložišť oxidu uhličitého a evidenci uzavřených úložišť oxidu uhličitého a okolních úložných komplexů, včetně map a řezů jejich prostorového rozsahu a dostupných informací důležitých pro posouzení toho, zda bude uložený oxid uhličité zcela a trvale zadržen,
- c) zpřístupňuje informace o úložištích oxidu uhličitého postupem podle jiného právního předpisu¹⁸⁾,
- d) zasílá Komisi žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého a oznamuje jí pravomocné rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého,
- e) rozhoduje o pokračování v ukládání oxidu uhličitého,
- f) zpřístupňuje Komisi zprávy a další související materiály,
- g) oznamuje Komisi pravomocné rozhodnutí o schválení přechodu povinností,
- h) zveřejňuje formu a strukturu poplatkového přiznání včetně předepsaných údajů způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- i) pověřuje podnikající fyzickou nebo právnickou osobu, která má oprávnění k hornické činnosti, k provádění činností vyplývajících z tohoto zákona.

¹⁶⁾ Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu, vyhlášená pod č. 80/2005 Sb. m. s.

Kjótský protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu, vyhlášený pod č. 81/2005 Sb. m. s.

¹⁷⁾ Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o Státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

(5) Obvodní báňské úřady kromě působnosti stanovené jiným právním předpisem¹⁷⁾

- a) vydávají povolení provozu úložiště oxidu uhličitého,
- b) spolupracují s příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie v řízení o povolení provozu přeshraničního úložiště oxidu uhličitého,
- c) přezkoumávají, mění a zrušují vydaná povolení provozu úložiště oxidu uhličitého,
- d) rozhodují o uzavření úložiště oxidu uhličitého,
- e) nařizují provozovateli provedení nezbytných nápravných opatření a opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví, popřípadě stanoví lhůty k jejich provedení nebo zajišťují jejich provedení na náklady provozovatele,
- f) zajišťují provedení nezbytných nápravných opatření na náklady provozovatele,
- g) schvalují žádosti o uzavření úložiště oxidu uhličitého,
- h) plní povinnosti při zrušení rozhodnutí o povolení provozu a po přechodu povinností,
- i) vymáhají náklady prokazatelně vzniklé v souvislosti s prováděním nezbytných nápravných opatření nebo s plněním povinností po uzavření úložiště,
- j) vydávají rozhodnutí o schválení přechodu povinností,
- k) vykonávají správu poplatku za ukládání oxidu uhličitého,
- l) schvalují změny finančního zabezpečení rizik, včetně úprav jeho výše,
- m) povolují sloučení více nástrojů finančního zabezpečení rizik,
- n) schvalují čerpání peněžních prostředků z finanční rezervy,
- o) vykonávají kontrolní činnost podle tohoto zákona,
- p) ukládají pokuty za správní delikty podle tohoto zákona.

§ 21

Kontrolní činnost

(1) V rámci své působnosti provádějí orgány uvedené v § 20 kontrolu, jak fyzické i právnické osoby plní povinnosti vyplývající z tohoto zákona i z rozhodnutí vydaných na jeho základě. Orgány dozoru podle § 20

odst. 4 a 5 ukládají opatření a vydávají závazné příkazy k nápravě zjištěných nedostatků podle tohoto zákona. Za účelem kontroly jsou osoby vykonávající působnost dozorových orgánů oprávněny vstupovat do všech objektů, zařízení a provozoven provozovatele, nechat si předložit potřebné materiály, dokumentaci, odborné posudky a požadovat informace a vysvětlení.

(2) Obvodní báňské úřady provádějí před uzavřením úložiště oxidu uhličitého jeho kontrolu nejméně jednou za rok. Po uzavření úložiště oxidu uhličitého se kontroly provádějí nejméně jednou ročně během 3 let po uzavření a poté každých 5 let, dokud nedojde k přechodu povinností podle § 13. Po uzavření úložiště oxidu uhličitého se kontroly zaměřují na zařízení pro vtlačení a monitorování a na vlivy úložného komplexu na životní prostředí a na lidské zdraví.

(3) Obvodní báňské úřady provádějí mimořádné kontroly úložišť oxidu uhličitého, jsou-li jim oznámeny úniky nebo závažné nesrovnalosti podle § 11 odst. 1 nebo jsou-li na ně upozorněny, nasvědčují-li zprávy podle § 10 o nedostatečném dodržování podmínek povolení, v případě potřeby prošetření závažných stížností vztahujících se k životnímu prostředí nebo lidskému zdraví, nebo v jiných situacích, kdy to považují za vhodné.

(4) Obvodní báňské úřady vypracovávají po každé kontrole úložiště oxidu uhličitého protokol, který kromě náležitostí stanovených jiným právním předpisem¹⁹⁾ obsahuje zhodnocení dodržování požadavků tohoto zákona a uvedení, zda jsou zapotřebí další opatření. Obvodní báňský úřad zveřejní protokol do dvou měsíců od kontroly v souladu s jinými právními předpisy¹⁹⁾; protokol o výsledcích mimořádné kontroly podle odstavce 3 dále obvodní báňský úřad předá Českému báňskému úřadu a Ministerstvu životního prostředí.

(5) Při provádění kontrol ověřuje orgán veřejné správy plnění povinností vyplývajících z tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a jiných právních předpisů, pokud se vztahují k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur nebo vyplývajících z rozhodnutí orgánů veřejné správy, a ukládá opatření k nápravě.

(6) Provozovatel je povinen předložit ke kontrole dokumentaci a poskytnout informace o činnostech sou-

¹⁹⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

visejících s ukládáním oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

(7) Provozovatel je povinen umožnit provedení kontroly v průběhu zřizování, provozu a po ukončení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(8) Orgán vykonávající kontrolu podle tohoto zákona může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu do 50 000 Kč tomu, kdo závažným způsobem ztěžuje výkon kontroly tím, že

- a) znemožňuje oprávněné úřední osobě nebo osobě jí přizvané vstup do prostor úložiště oxidu uhličitého,
- b) nepředloží ke kontrole dokumentaci nebo nepodá informaci o ukládání oxidu uhličitého nebo neumožní provedení kontroly v průběhu zřizování, provozu a po ukončení provozu úložiště.

§ 22

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 3 odst. 1 provozuje úložiště oxidu uhličitého bez povolení.

(2) Žadatel o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého se dopustí správního deliktu tím, že v žádosti uvede nepravdivé údaje v rozporu s § 5 odst. 1 a 2.

(3) Provozovatel se dopustí správního deliktu tím, že

- a) provozuje úložiště oxidu uhličitého v rozporu s povolením podle § 3 odst. 1,
- b) nesplní oznamovací povinnost podle § 7 odst. 1,
- c) provede podstatné změny v provozu úložiště oxidu uhličitého bez vydání nového nebo změněného povolení provozu úložiště oxidu uhličitého v rozporu s § 7 odst. 2,
- d) přijímá a ukládá oxid uhličitý v rozporu s § 8 odst. 1,
- e) v rozporu s § 8 odst. 2 přidává do ukládaného oxidu uhličitého odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění,
- f) nevede evidenci množství a vlastností dodaného a vtláčeného oxidu uhličitého v rozporu s § 8 odst. 5,
- g) neprovádí monitorování podle § 9 odst. 1 a 2 nebo

neprovede aktualizaci plánu monitorování podle § 9 odst. 3,

- h) v rozporu s § 10 nepodá obvodnímu báňskému úřadu zprávu v zákonem stanoveném rozsahu,
- i) v rozporu s § 11 odst. 1 neoznámí úniky oxidu uhličitého a závažné nesrovnalosti nebo neprovede nezbytná nápravná opatření,
- j) v rozporu s § 11 odst. 3 neprovede nezbytné nápravné opatření a opatření vztahující se k ochraně lidského zdraví, pokud mu byla obvodním báňským úřadem nařízena,
- k) v rozporu s § 12 odst. 1 uzavře úložiště oxidu uhličitého,
- l) neplní povinnosti podle § 12 odst. 2,
- m) po uzavření úložiště oxidu uhličitého neplní povinnosti podle § 12 odst. 6 a 7 nebo je plní v rozporu s plánem činnosti po uzavření podle § 12 odst. 5,
- n) uvede nepravdivé údaje ve zprávě podle § 13 odst. 3 v úmyslu předstírat, že splňuje podmínky pro schválení přechodu povinností podle § 13,
- o) v rozporu s § 17 odst. 1 nevytváří finanční rezervu,
- p) v rozporu s § 18 odst. 2 neuloží finanční příspěvek na zvláštní vázaný účet v bance,
- q) v rozporu s § 19 odst. 2 nezajistí přístup k úložišti oxidu uhličitého,
- r) v rozporu s § 19 odst. 3 neprovede nezbytná zdokonalení úložiště oxidu uhličitého.

(4) Dodavatel oxidu uhličitého se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 8 odst. 2 přidává do zachyceného, přepravovaného a ukládaného oxidu uhličitého odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění,
- b) v rozporu s § 8 odst. 3 nezajistí provedení analýzy předávaného oxidu uhličitého a hodnocení rizik a nepředá jejich výsledky příjemci oxidu uhličitého nejpozději v okamžiku převzetí oxidu uhličitého.

(5) Provozovatel přepravní sítě se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 8 odst. 2 přidává do zachyceného a přepravovaného oxidu uhličitého odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění,
- b) v rozporu s § 19 odst. 2 nezajistí přístup k přepravní síti,

c) v rozporu s § 19 odst. 3 neprovede nezbytná zdokonalení úložiště oxidu uhličitého.

(6) Za správní delikt podle odstavců 1 až 5 se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1, odstavce 2, odstavce 3 písm. e), i), l), m), n), o), p) a podle odstavce 4,
- b) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. d), f), g), j), k),
- c) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. a), b), c), h), q), r) a podle odstavce 5.

§ 23

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty se přihledne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 3 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává a pokuty za ně ukládá obvodní báňský úřad. Správní delikty uvedené v § 22 odst. 5 projednává a pokuty za ně ukládá Ministerstvo životního prostředí.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby²⁰⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 24

Společné ustanovení

Ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur na území České republiky nelze podle tohoto zákona do 1. ledna 2020 povolit.

ČÁST DRUHÁ

Změna horního zákona

§ 25

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění zákona č. 541/1991 Sb., zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 168/1993 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 366/2000 Sb., zákona č. 315/2001 Sb., zákona č. 61/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 150/2003 Sb., zákona č. 3/2005 Sb., zákona č. 386/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 313/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb., se mění takto:

1. Na konci § 1 se doplňuje věta, která zní: „Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie²²⁾“.

Poznámka pod čarou č. 22 zní:

²²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES ze dne 30. května 1994 o podmínkách udělování a využívání povolení k průzkumu, vyhledávání a dobývání uhlovodíků. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006.“.

2. V § 18 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) V chráněném území pro zvláštní zásahy do zemské kůry stanoveném pro úložiště oxidu uhličitého nelze povolit činnosti, které by vedly k narušení těsnosti úložiště oxidu uhličitého.“.

3. V § 30 odst. 1 se slova „v odstavci 2“ nahrazují slovy „v odstavci 3“.

4. V § 30 se za odstavce 7 vkládají nové odstavce 8 a 9, které včetně poznámek pod čarou č. 23 a 24 znějí:

„(8) Oxid uhličitý je zakázáno ukládat do výhradních ložisek nerostů nebo do předpokládaných ložisek vyhrazených nerostů²³⁾, s výjimkou ložisek ropy a hořlavého zemního plynu, do nichž lze povolit ukládání

²⁰⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

oxidu uhličitého podle jiného právního předpisu²⁴⁾ ve spojení se zvyšováním jejich celkové vytěžitelnosti.

(9) Vtláčení oxidu uhličitého pouze s cílem zvýšení celkové vytěžitelnosti ložisek ropy a hořlavého zemního plynu nebo s cílem vytěšňování slojového metanu z uhelných ložisek není považováno za ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur podle jiného právního předpisu²⁴⁾).

²³⁾ § 13 odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění zákona č. 543/1991 Sb., zákona č. 366/2000 Sb. a zákona č. 186/2006 Sb.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek.

²⁴⁾ Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“

Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 10.

5. V § 34 odst. 1 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur²⁴⁾.“

6. V § 34 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který včetně poznámky pod čarou č. 25 zní:

„(4) Posouzení vhodnosti plánovaného úložiště oxidu uhličitého se provádí na základě výsledků vyhledávání a průzkumu provedeného podle jiného právního předpisu²⁵⁾.“

²⁵⁾ § 4g zákona č. 62/1988 Sb., ve znění zákona č. 85/2012 Sb.“

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o geologických pracích

§ 26

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění zákona č. 543/1991 Sb., zákona č. 366/2000 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 18/2004 Sb., zákona č. 3/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb., se mění takto:

1. § 1 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 20 zní:

„§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie²⁰⁾ a upravuje podmínky pro projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, jejich kontrolu a sankce.

²⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES ze dne 30. května 1994 o podmínkách udělování a využívání povolení k průzkumu, vyhledávání a dobývání uhlovodíků.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006.“

2. V § 2 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které včetně poznámky pod čarou č. 21 zní:

„h) zjišťování a ověřování geologických a hydrogeologických podmínek pro zřizování, provoz a likvidaci zařízení pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur²¹⁾.“

²¹⁾ Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“

3. Za § 4f se vkládá nový § 4g, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 22 zní:

„Zvláštní ustanovení pro vyhledávání a průzkum úložiště oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách

§ 4g

(1) Účelem vyhledávání a průzkumu pro umístění úložiště oxidu uhličitého je poskytnout údaje pro popis a posouzení vhodnosti plánovaného úložného komplexu²²⁾ z hlediska ukládání oxidu uhličitého.

(2) Kritéria pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolní oblasti, která jsou nezbytná pro zpracování závěrečné zprávy o výsledcích průzkumu úložiště oxidu uhličitého a úložného komplexu, jsou stanovena v příloze k tomuto zákonu.

(3) Během doby platnosti rozhodnutí o stanovení průzkumného území nelze povolit využití plánovaného úložného komplexu, které by bylo v rozporu s účelem

zákona o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů, zejména takové, které by mohlo vést k úniku oxidu uhličitého z případného budoucího úložiště nebo k narušení jeho bezpečnosti.

(4) Kromě náležitostí uvedených v § 4 odst. 2 obsahuje žádost o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum úložišť oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách návrh monitorování vtlačecích zkoušek.

(5) V řízení o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum přeshraničních úložišť oxidu

uhličitého spolupracuje ministerstvo s příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie.

²²⁾ § 2 písm. d) zákona č. 85/2012 Sb.“.

4. V § 14 odst. 2 písmeno f) zní:

„f) vyhledávání a průzkum přírodních horninových struktur vhodných pro budování podzemních zásobníků pro uskladňování zemního plynu nebo ropy, nebo pro ukládání oxidu uhličitého²¹⁾“,“.

5. Příloha k zákonu č. 62/1988 Sb. zní:

„Příloha k zákonu č. 62/1988 Sb.

Kritéria pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolní oblasti

1. Základní údaje pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolní oblasti

Pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolních oblastí a pro sestrojení volumetrického a statického trojrozměrného (3-D) geologického modelu úložiště a úložného komplexu včetně nadloží a okolní oblasti a včetně hydraulicky spojených oblastí se shromáždí a získají alespoň tyto údaje o vnitřních vlastnostech úložného komplexu:

- a) geologické a geofyzikální parametry,
- b) hydrogeologické parametry (zejména existence podzemní vody určené ke spotřebě),
- c) inženýrské parametry rezervoáru (včetně objemových výpočtů objemu porů pro vtlačení oxidu uhličitého a maximální úložné kapacity),
- d) geochemické parametry (rychlosti rozpouštění, rychlosti mineralizace),
- e) geomechanické parametry (permeabilita, mezní tlak porušení nadloží),
- f) seizmicita,
- g) přítomnost a stav přírodních a umělých cest, včetně studní a vrtů, které by se mohly stát únikovými cestami.

O vlastnostech nejbližšího okolí plánovaného úložného komplexu se shromáždí a získají tyto údaje:

- a) zda úložný komplex nezasahuje na území sousedních států,
- b) jaké oblasti obklopující úložný komplex mohou být ovlivněny ukládáním oxidu uhličitého v úložišti,
- c) distribuce obyvatelstva v oblasti ležící nad úložištěm oxidu uhličitého,
- d) blízkost cenných přírodních zdrojů (zejména soustavy Natura 2000, zdrojů pitné podzemní vody a ložisek uhlovodíků),
- e) činnosti v okolí úložného komplexu a možné interakce s nimi (například průzkum, dobývání a ukládání uhlovodíků, geotermální využívání vodonosných horizontů a využívání zdrojů podzemní vody),
- f) blízkost k potenciálním zdrojům oxidu uhličitého (včetně odhadů celkového potenciálního množství oxidu uhličitého, které je hospodárné získat k uložení) a ke vhodným přepravním sítím.

2. Posuzování plánovaného úložného komplexu pomocí trojrozměrného statického geologického modelu

Posuzování plánovaného úložného komplexu se provádí pomocí trojrozměrného statického geologického modelu následujícím postupem.

2.1. S využitím údajů uvedených v bodu 1 se s pomocí počítačových rezervoárových simulátorů vytvoří trojrozměrný statický geologický model potenciálního úložného komplexu včetně nadloží a hydraulicky spojených oblastí a fluid nebo soubor takových modelů. Tento statický geologický model nebo modely podloží popíše komplex z těchto hledisek:

- a) geologická struktura fyzikální pasti,
- b) geomechanické, geochemické a průtočné vlastnosti nadloží rezervoáru (nadloží, těsnící horniny, porézní a propustné horizonty) a okolních formací,
- c) popis systému zlomů a přítomnost jakýchkoli uměle vytvořených cest,
- d) plošný a vertikální rozsah úložného komplexu,
- e) objem pórového prostoru (včetně rozložení pórovitosti),
- f) základní rozložení fluid,
- g) veškeré další důležité vlastnosti.

2.2. Nejistota spojená s každým z parametrů použitých k vytvoření modelu se posoudí prostřednictvím vytvoření několika scénářů pro každý parametr a výpočtu příslušných mezí spolehlivosti. Posoudí se také případná nejistota spojená s modelem samotným.

3. Popis dynamického chování úložiště, charakterizace citlivosti, posouzení rizik

K popisu a posouzení dynamického chování plánovaného úložiště oxidu uhličitého se použije dynamické modelování skládajícího se ze simulace postupu vtláčení oxidu uhličitého do úložiště s využitím trojrozměrného statického geologického modelu nebo modelů podloží vytvořených podle bodu 2 v počítačovém simulátoru úložného komplexu.

3.1 Popis dynamického chování úložiště

Při popisu dynamického chování úložiště se přihlíží alespoň k těmto faktorům:

- a) možná rychlost vtláčení a vlastnosti toku oxidu uhličitého,
- b) účinnost modelování sdružených procesů (tj. způsob, jakým na sebe vzájemně působí jednotlivé dílčí vlivy v simulátoru (simulátorech),
- c) reaktivní procesy (tj. způsob, jakým model zpětně zohledňuje reakci vtláčeného oxidu uhličitého s minerály v místě ukládání),
- d) použitý rezervoárový simulátor (pro ověření některých poznatků může být zapotřebí využít více simulací),
- e) krátkodobé a dlouhodobé simulace (s cílem určit působení a chování oxidu uhličitého v řádu desetiletí a tisíciletí, včetně míry rozpustnosti oxidu uhličitého ve vodě).

Výsledkem dynamického modelování jsou modelové hodnoty těchto parametrů:

- f) tlak a teplota úložné formace jako funkce rychlosti vtláčení a kumulativního objemu vtláčení v čase,
- g) plošné a vertikální rozšíření oxidu uhličitého v čase,
- h) vlastnosti toku oxidu uhličitého v rezervoáru včetně skupenských přeměn,
- i) mechanismy a míry zadržení oxidu uhličitého (včetně bodů přetoku a bočního a vertikálního utěsnění),
- j) druhotné zádržné systémy v celém úložném komplexu,
- k) úložná kapacita a tlakové gradienty v úložišti,
- l) riziko vzniku zlomů v úložné formaci (úložných formacích) a nadloží,
- m) riziko průniku oxidu uhličitého do nadloží,
- n) riziko úniku z úložiště (například opuštěnými nebo nevhodně utěsněnými vrty),
- o) rychlost migrace (v otevřených rezervoárech),
- p) míra utěsnění zlomů,
- q) změny chemických parametrů fluid ve formaci (formacích) a následné reakce (například změna pH, tvorba minerálů) a využití reaktivního modelování k posouzení účinků,
- r) vytlačení formačních fluid,
- s) zvýšená seizmicita a zdvihy povrchu.

3.2. Popis citlivosti

Pro charakterizaci citlivosti se provede více simulací a určí se citlivost posouzení na změny předpokladů přijatých ohledně jednotlivých parametrů. Simulace musí být založeny na měnících se parametrech ve statickém geologickém modelu nebo modelech podloží a měnících se rychlostních funkcích a předpokladech v dynamickém modelování. Jakákoli případná významná citlivost se vezme v úvahu při posuzování rizika.

3.3. Posouzení rizik

Posouzení rizik zahrnuje především tyto prvky:

3.3.1. Popis nebezpečí

Popis nebezpečí spočívá v charakterizaci možností úniku z úložného komplexu zjištěných pomocí výše popsaného dynamického modelování a charakterizace bezpečnosti. Při popisu nebezpečí se přihlíží mimo jiné k těmto faktorům:

- a) potenciální únikové cesty,
- b) potenciální rozsah úniků zjištěnými únikovými cestami (rychlosti proudění),
- c) rozhodující parametry mající vliv na případný únik (např. maximální tlak v rezervoáru, maximální rychlost vtláčení, teplota, citlivost na jednotlivé předpoklady ve statickém geologickém modelu nebo modelech podloží),
- d) druhotné účinky ukládání oxidu uhličitého včetně vytlačení původních formačních fluid a vytvoření nových látek uložením oxidu uhličitého,
- e) veškeré další faktory, které by mohly představovat nebezpečí pro lidské zdraví nebo životní prostředí (např. fyzické struktury spojené s projektem).

Popis nebezpečí zahrnuje plný rozsah provozních podmínek v zájmu ověření bezpečnosti úložného komplexu.

3.3.2. Posouzení expozice – na základě vlastností prostředí a distribuce a činností obyvatelstva nad úložným komplexem a potenciálního chování a osudu oxidu uhličitého uniklého potenciálními únikovými cestami zjištěnými podle bodu 3.3.1.

3.3.3. Posouzení účinků – na základě citlivosti konkrétních chráněných druhů organismů, společenstev nebo přírodních stanovišť v souvislosti s možnými úniky zjištěnými podle bodu 3.3.1. Posouzení účinků v relevantních případech zahrnuje účinky (asfyxie; hyperkapnie) expozice zvýšeným koncentracím oxidu uhličitého v biosféře, včetně půdy, a poklesu pH v těchto prostředích v důsledku úniku oxidu uhličitého. Posouzení účinků zahrnuje rovněž posouzení účinků dalších látek, které mohou být přítomny v unikajících tocích oxidu uhličitého (nečistoty přítomné ve vtláčeném toku nebo nové látky vzniklé po uložení oxidu uhličitého. Tyto účinky se posoudí v delším časovém a prostorovém měřítku a v závislosti na různých rozsazích úniků.

3.3.4. Popis rizik – součástí popisu rizik je posouzení bezpečnosti a neporušenosti úložiště oxidu uhličitého v krátkodobém a dlouhodobém výhledu, včetně posouzení rizika úniku za zamýšlených podmínek užívání a nejhorších dopadů na životní prostředí a zdraví. Popis rizik se provádí na základě posouzení nebezpečí, expozice a účinků. Jeho součástí je posouzení zdrojů nejistoty určených v průběhu provádění jednotlivých kroků popisu a posouzení úložiště, a je-li to možné, popis způsobů, jimiž lze nejistotu snížit.“.

§ 27

Přechodné ustanovení

Držitel rozhodnutí o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry, které nabylo právní moci před nabytím účinnosti tohoto zákona, který na tomto průzkumném území plánuje provádět vyhledávání nebo průzkum pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur, je povinen předložit ministerstvu návrh monitorování vtláčecích zkoušek do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Ministerstvo posoudí předložený návrh monitorování vtláčecích zkoušek a v případě potřeby změní rozhodnutí o stanovení průzkumného území.

ČÁST ČTVRTÁ**Změna zákona o posuzování vlivů na životní prostředí**

§ 28

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb., zákona č. 163/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 216/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 436/2009 Sb., se mění takto:

1. V příloze č. 1, kategorii I bodě 3.7 se slovo „dopravu“ nahrazuje slovem „přpravu“ a za slova „dalších látek“ se vkládají slova „včetně toků oxidu uhličitého za účelem jejich ukládání do přírodních horninových struktur a připojených kompresních stanic¹³⁾“.

Poznámka pod čarou č. 13 zní:

¹³⁾ Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“

2. V příloze č. 1 se na konci kategorie I doplňují body 11.1. a 11.2., které znějí:

„11.1. Úložiště oxidu uhličitého¹³⁾“

Křížek se doplňuje do sloupce A.

11.2. Zařízení k zachytávání oxidu uhličitého za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur¹³⁾, a to ze zařízení, která vždy podléhají posouzení podle tohoto zákona, nebo ze zařízení o celkové roční kapacitě zachyceného oxidu uhličitého 1,5 megatuny nebo vyšší.

Křížek se doplňuje do sloupce A.“.

3. V příloze č. 1, kategorii II bod 3.7. zní:

„3.7. Produktovody k přepravě plynu, ropy, páry, vody a dalších látek o délce větší než 5 km a průměru 300 – 800 mm, pokud nepřísluší do kategorie I; produktovody toků oxidu uhličitého za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur¹³⁾, pokud nepřísluší do kategorie I.“.

4. V příloze č. 1, kategorii II se doplňuje bod 3.10., který zní:

„3.10. Zařízení k zachytávání oxidu uhličitého za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur¹³⁾ ze zařízení, která nepřísluší do kategorie I.“.

Křížek se doplňuje do sloupce A.“.

ČÁST PÁTÁ**Změna zákona o odpadech**

§ 29

V zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 188/2004 Sb., zákona č. 7/2005 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 157/2009 Sb. a zákona č. 154/2010 Sb., § 2 odst. 1 písmeno f) včetně poznámek pod čarou č. 51 a 52 zní:

„f) nezachycených emisí látek znečišťujících ovzduší⁵¹⁾, oxidu uhličitého zachyceného za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur a uloženého v těchto strukturách v souladu s jiným právním předpisem⁵²⁾ nebo oxidu uhličitého zachyceného za účelem výzkumu, vývoje nebo zkoušení nových výrobků a postupů a uloženého v úložišti s kapacitou nižší než 100 kilotun,

⁵¹⁾ Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

⁵²⁾ Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

ČÁST ŠESTÁ**Změna vodního zákona**

§ 30

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 76/2002

Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 20/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 167/2008 Sb., zákona č. 181/2008 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 150/2010 Sb., zákona č. 77/2011 Sb. a zákona č. 151/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 17 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které včetně poznámky pod čarou č. 49 zní:

„h) k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur podle jiného právního předpisu⁴⁹⁾.“

⁴⁹⁾ Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“

2. V § 28 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

„h) ukládat oxid uhličitý⁴⁹⁾ do hydrogeologických struktur s využitelnými nebo využívanými zásobami podzemních vod.“

3. V § 29 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Oxid uhličitý je zakázáno ukládat⁴⁹⁾ do hydrogeologických struktur s významnými zásobami kvalitních podzemních vod určených především pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou.“

4. V § 39 se doplňuje odstavec 12, který zní:

„(12) Ukládání oxidu uhličitého⁴⁹⁾ do povrchových vod je zakázáno.“

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o integrované prevenci

§ 31

V příloze č. 1 k zákonu č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění zákona č. 437/2004 Sb. a zákona č. 222/2006 Sb., se na konci bodu 6 doplňuje bod 6.9., který včetně poznámky pod čarou č. 27 zní:

„6.9. Zachytávání oxidu uhličitého ze zařízení, na která se vztahuje zákon o integrované prevenci, za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur podle jiného právního předpisu²⁷⁾.“

²⁷⁾ Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

§ 32

Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 212/2006 Sb., zákona č. 315/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 292/2009 Sb. a zákona č. 164/2010 Sb., se mění takto:

1. V § 7 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Provozovatel zařízení na zachytávání, přepravu nebo ukládání oxidu uhličitého je povinen zjišťovat, vykazovat a ověřovat množství emisí uložených a uvolněných v rámci zachytávání, přenosu a ukládání oxidu uhličitého postupem stanoveným v prováděcím právním předpisu vydaným podle odstavce 1 a dále podle podmínek uvedených v povolení.“

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

2. V § 12 se doplňují odstavce 5 a 6, které včetně poznámky pod čarou č. 13 znějí:

„(5) Povinnost vyřadit povolenky nevzniká ve vztahu k emisím, u nichž bylo ověřeno a vykázáno, že byly zachyceny, přepraveny a trvale uloženy do zařízení na ukládání oxidu uhličitého s platným povolením vydaným podle jiného právního předpisu¹³⁾ nebo podle platné právní úpravy jiného členského státu Evropské unie.

(6) Za emise uvolněné ze zařízení na zachytávání nebo přepravu oxidu uhličitého vyřadí povolenky provozovatel tohoto zařízení. Za emise uvolněné ze zařízení na ukládání oxidu uhličitého povoleného podle jiného právního předpisu¹³⁾ vyřadí povolenky jeho provozovatel.

¹³⁾ Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“

3. V § 17 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) je oprávněna si vyžádat výsledky kontroly prove-

dené podle jiného právního předpisu¹³⁾ za účelem monitorování vlivů ukládání oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách na životní prostředí a lidské zdraví.“

4. V § 18 odst. 1 se na konci textu písmene d) doplňují slova „nebo odst. 5“.

5. V § 24 písm. d) a e) se slova „odst. 5“ nahrazují slovy „odst. 6“.

6. V příloze č. 1 se na konci písmene D doplňují nové body 2 až 4, které znějí:

„2. Zachytávání oxidu uhličitého ze zařízení spadajících do působnosti tohoto zákona pro účely přepravy a ukládání oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách

3. Přeprava oxidu uhličitého potrubím za účelem jeho uložení v přírodních horninových strukturách

4. Ukládání oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách.“

újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 50 zní:

⁵⁰⁾ Zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“

2. V příloze č. 1 na konci bodu 15 se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se bod 16, který včetně poznámky pod čarou č. 51 zní:

„16. provozování úložišť oxidu uhličitého podléhajících povolení podle jiného právního předpisu⁵¹⁾).

⁵¹⁾ Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o předcházení ekologické újme a o její nápravě

§ 33

Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické

ČÁST DESÁTÁ

ÚČINNOST

§ 34

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem ode dne jeho vyhlášení.

Němcová v. r.

Klaus v. r.

Nečas v. r.

KRITÉRIA PRO VYPRACOVÁNÍ A AKTUALIZACI PLÁNU MONITOROVÁNÍ A PRO MONITOROVÁNÍ PO UZAVŘENÍ

I. Vypracování a aktualizace plánu monitorování

Plán monitorování se vypracovává na základě analýzy posouzení rizik provedené podle bodu 3 přílohy k zákonu o geologických pracích²⁾ a aktualizuje za účelem splnění požadavků na monitorování stanovených v § 9 odst. 1 na základě těchto kritérií:

1. Vypracování plánu monitorování

1.1. Plán monitorování poskytuje údaje o monitorování, které je třeba provádět v hlavních fázích projektu, včetně výchozího a provozního monitorování a monitorování po uzavření. Pro každou fázi se stanoví

- a) monitorované parametry,
- b) použité technické prostředky pro monitorování a odůvodnění této volby,
- c) lokality pro monitorování a zdůvodnění výběru prostorového vzorkování,
- d) četnost provádění a zdůvodnění výběru časového vzorkování.

1.2. Parametry určené k monitorování se volí tak, aby byly splněny jeho účely. Plán monitorování však musí v každém případě zahrnovat nepřetržité nebo občasné monitorování těchto parametrů:

- a) prchavé emise oxidu uhličitého z vtláčecího zařízení,
- b) objemový tok oxidu uhličitého v ústích vtláčecích vrtů,
- c) tlak a teplota oxidu uhličitého v ústích vtláčecích vrtů za účelem stanovení hmotnostního průtoku,
- d) chemická analýza vtláčovaného materiálu,
- e) teplota a tlak v úložišti oxidu uhličitého za účelem stanovení skupenských přeměn a stavu oxidu uhličitého.

1.3. Volba technických prostředků pro monitorování vychází z osvědčených postupů dostupných v době přípravy projektu. Je třeba vzít v úvahu a podle vhodnosti využít tyto alternativy:

- a) technologie, které umožní detektovat přítomnost, umístění a trasy migrace oxidu uhličitého pod povrchem i na povrchu,
- b) technologie, které poskytují informace o tlakově-objemovém chování a plošném a svislém rozložení oblaku oxidu uhličitého za účelem zlepšení numerické trojrozměrné simulace na trojrozměrných geologických modelech přírodní horninové struktury vytvořených podle zákona o geologických pracích²⁾ a jeho přílohy,
- c) technologie, které mají široký plošný záběr a umožňují zachytit informace o případných dříve nezjištěných možných únikových cestách v celém prostorovém rozsahu úložného komplexu i vně něj v případě závažných nesrovnalostí nebo migrace oxidu uhličitého mimo úložný komplex.

2. Aktualizace plánu monitorování

Údaje shromážděné monitorováním se zakládají a vyhodnocují. Pozorované výsledky se porovnávají s chováním předpověděným při dynamické trojrozměrné simulaci tlakově-objemového chování a vývoje nasycenosti provedené v rámci charakterizace bezpečnosti podle zákona o geologických pracích a jeho přílohy (bod 3).

V případě významného odchýlení pozorovaného chování od předpokladů se provede překalibrování trojrozměrného modelu, aby tento odrážel pozorované chování. Překalibrování se provádí na základě údajů získaných z pozorování podle monitorovacího plánu; je-li to třeba ke zvýšení důvěry v předpoklady použité při překalibrování, obstarají se doplňující údaje.

Body 2 a 3 přílohy k zákonu o geologických pracích²⁾ se zopakují s využitím překalibrovaného trojrozměrného modelu nebo modelů, aby se získaly nové scénáře nebezpečí a rychlosti proudění a aby se upravilo a aktualizovalo posouzení rizik.

Jsou-li na základě porovnání skutečného chování rezervoáru s modelem a nové kalibrace modelu zjištěny nové zdroje, cesty a rychlosti proudění oxidu uhličitého nebo je-li zjištěno výrazné odchýlení od předchozího posouzení, monitorovací plán se odpovídajícím způsobem aktualizuje.

II. Monitorování po uzavření

Monitorování po uzavření se provádí na základě informací shromážděných a vymodelovaných v průběhu provádění plánu monitorování podle § 9 odst. 2 a podle bodu 2. Slouží zejména k získání informací potřebných pro účely § 13 odst. 1.